

2007. november 24.

Ne vásárolj semmit! Nap 2007

Sajtóanyag a karácsonyi bevásárlási örület környezeti hatásairól

A Hulladék Munkaszövetség gondolkodásának és tevékenységének központjában több mint 10 éve **a hulladék képződésének megelőzése** áll. Ám a fogyasztói társadalmak úgy épülnek fel, mintha legfőbb célunk az lenne, hogy bolygónk erőforrásait a lehető leggyorsabban hulladékká alakítsuk. Pedig egyre szaporodnak a jelek, amelyek azt mutatják, hogy a jelenlegi folyamatok tarthatatlanok. A túlzott fogyasztás is oka a klímaváltozásnak.

A túlzott fogyasztás néhány következménye

- Ha mindenki olyan mértékben fogyasztana (energiát, nyersanyagot, stb.) mint az USA állampolgárai, akkor a Föld lakosságának ellátásához 6 darab Földre volna szükség.
- Ha mindenki olyan nagy lábon élne, mint egy átlagos magyar, akkor három bolygóra volna szükségünk. Vagy: ezen a Földön csak harmad ennyien férnének el.
- Az utóbbi 30 évben a globális energiafelhasználás majdnem 70 %-kal nőtt. A világszerte egyetlen év alatt elfogyasztott olajmennyiség létrehozásához a természetnek egymillió évre volt szüksége.
- Ma a Föld lakosságának 20 %-a fogyasztja el az erőforrások 80 %-át.
- A fejlett európai országokban az élelmiszerek 30%-a a kukában landol.
- Az előrejelzések szerint 2025-re az emberiség kétharmada fog komoly vízhiánnyal küzdeni.
- A fejlett világban sokan azok közül is palackozott vizet isznak, akiknek kiváló minőségű csapvíz áll rendelkezésükre. A Földön évente 1,5 millió tonna műanyagot használnak vízpalackozásra. Ennek jelentős része néhány hónapon belül a szemétként végzi.
- Magyarország polgárai átlagosan naponta 1,6 kg szemetet dobnak ki, azaz az ország lakossága évente közel 5 millió tonna szemetet termel.

Karácsonyi előkészületek? Irány a bevásárlóközpontok!

A teológusok és a néprajzkutatók ugyan más értékeket hangsúlyoznak, mégis úgy tűnik, hogy ma Magyarországon a többség számára a karácsony lényege a vásárlás. Ezen nem változtat a megszorító intézkedések hatása sem. A GfK Piackutató Intézet frissen közzétett adatai szerint a decemberi vásárlások aránya egyre nő. Míg 2004 decemberében a vásárlók a havi átlagos költséghez képest 20 százalékkal hagytak nagyobb összeget a különböző üzletek kasszáinál, 2005 utolsó hónapjában már 24 százalékkal, 2006-ban pedig 25 százalékkal költöttek többet az ünnepi előkészületek során.

Mondhatnánk persze, hogy egy jó rántott hal és diós bejgli hozzátartozik az ünnephez, hát miért baj, ha decemberben többet költünk élelmiszerekre? Ám a statisztikák szerint nem csupán erről van szó. 2006 november-decemberben 58 %-kal több háztartási kiegészítő fogyott, mint az előző két hónapban, és az elektronikai cikkek iránt is óriási volt a kereslet. A tavalyi évben a legkeresettebb öt elektronikai termék sorrendben az MP4 lejátszó, elektromos fogkefe, elektromos szőrtelenítő készülékek (férfi és női egyaránt), MP3 lejátszó és kenyérpirító volt.

Ezen a ponton elérkeztünk a **Fölösleges Áruk Fórumához**. Természetesen környezeti szempontból semmi kifogásunk sem lehet az ellen, ha valaki a kenyérpirítót, amely után kedvese oly régen áhítozik nem az év más szakában, hanem éppen decemberben vásárolja meg. Ám azzal nem csak pénztárcánkat, de bolygónkat is súlyosan terheljük, ha a reklámok hatására olyan árucikkeket

vásárolunk, amire valójában sem szeretteinknek, sem nekünk nincsen semmi szükségünk. A HuMuSz a Fölösleges Áruk Fórumának megalapításával erre szeretné felhívni a figyelmet. Néhány felhívásunkra beérkezett árucikk: elemes buborékfújó, elektromos ceruzahegyező, ventilátoros sapka, motoros nyalóka, elemes krumplihámzó, batman díszítésű műanyag müzlistál, kanál végű szívószál. A sor hosszan folytatható.

A www.kukabugar.hu/faf oldalon rengeteg felesleges terméket mutatunk be. Ezeket pontozni és kommentálni is lehet. Szóljon hozzá Ön is!

Vásárolni jó! Mi mással tölteném a szabadidőmet?

A közfelfogás úgy tartja, hogy vásárolni jó dolog, hiszen ezáltal örömet szerezhetünk szeretteinknek. A pszichológusok szerint ez nem mindenre igaz. Amerikában a lakosság 5-6 %-át sújtja a kényszeres vásárlási láz jelensége. Ők nem tudnak megálljt parancsolni maguknak, és a könnyed, boldog karácsonyi vásárlásból esztelen pénzszerzés lesz, rengeteg olyan dolgot megvesznek, amire valójában nincs szükségük. Ráadásul eközben rosszul érzik magukat. Szerte a világon, így Magyarországon is a nyilvántartott kényszeres vásárlóknál sokkal többen vannak, akik túlzott vásárlásukkal környezeti és társadalmi problémákat okoznak.

A valódi, maradandó élmények hiánya és a hagyományok elvesztése oda vezethet, hogy sokan a vásárlásban próbálják megtalálni önmagukat. Sajnos a bevásárlóközpontok csillogó, de személytelen világában ez aligha fog sikerülni.

A *Ne vásárolj semmit! Nap* szervezői mást ajánlanak. Aki még nem vált függővé, legalább egy napra szakadjon ki a bevásárlási lázból! Arra hívunk mindenkit, hogy szánjon egy napot a fogyasztói böjtre, szálljon ki a fogyasztók mókuskerekéből, és találja meg a pénztől független örömeit az életében! Önmaga és az életlehetőségeit biztosító bolygó érdekében.

Javaslatok a következők:

- Játsszon a gyerekeivel!
- Menjen színházba, vagy nézzen meg egy kiállítást!
- Igyon meg egy teát a barátaival!
- Kerékpározzon vagy sétáljon!
- Locsolja meg a virágait!
- Hívja fel egy ismerősét, rokonát és mondja meg neki, hogy ma ő se vásároljon!
- Számolja össze otthon azokat a tárgyakat, amiket egy éve nem használt! Adja tovább ismerősöknek, iskoláknak, gyermekotthonoknak, idősek otthonának!
- Gyűjtse össze azokat a ruhákat, amiket egy éve nem hordott, és adja oda egy karitatív szervezetnek!
- Készítsen karácsonyi ajándékot saját kezűleg!
- Javíttasson meg egy elromlott tárgyat!
- Pihenje ki a tegnapi vásárlást!
- Segítsen valamiben a szomszédjának!
- Kérdezze meg gyermekét, ki a legjobb barátja!
- Segítsen gyermekeinek a matekleckében!
- Töltse a napot barátaival!
- Beszélgessen a szüleivel, ha élnek a nagyszülei, akkor velük is!
- Nézzon utána, honnan kapta nevét az utca, ahol lakik!
- Menjen könyvtárba!
- Adjon egy szendvicset egy rászorulóknak!
- Menjen másfele haza, mint szokott!
- Kirakatok helyett figyelje meg a többi embert az utcán!
- Rendezze albumba fényképeit!

- Gondolja végig, hogy az előző héten mennyit költött az előre nem tervezett vásárlásai során!
- Számolja ki az ökológiai lábnyomát!
http://www.glia.hu/services/public/napi/oko_labnyom.php
- Látogasson el a www.megelozes.humusz.hu honlapra, és nézze meg, hogy *Mit tehet Ön?*